

STADSVERHALEN

VEEL VERZET TEGEN KAPWOEDE IN STAD

Annet (links) en Guda (rechts) van de Damesbende van Buiksloot maken zich druk om het grote aantal gekapte bomen in Elzenhagen-Zuid in Noord.

Bomen zijn hun leven niet zeker in Amsterdam

Bomen zijn het kind van de rekening aan het worden in de hoofdstad. Het Amsterdamse stadsbestuur hanteert de afgelopen jaren te pas en te onpas het kapmes in de stad. De ene na de andere boom moet het ontgelden. Moet een straat heringericht worden? Dan moeten de bomen weg. Wordt er een park opgeknapt? Dan zijn zichtlijnen ineens belangrijker en moeten bomen wijken. En wordt een ingestorte kade opgeknapt? Dan is geen enkele boom meer veilig.

door Richard van de Crommert en Mike Muller

Bewoners komen keer op keer in actie tegen het kapgrage stadsbestuur. Zij vinden bomen belangrijk voor het leefklimaat. Maar veel helpen doet dat niet. Dat komt mede door de procedures die de gemeente hanteert.

Moet de hoofdstad kappen met de massale bomenkap? In de gemeenteraad maakt een aantal partijen zich er inmiddels druk over. Absolute bomenbeschermers van alle raadsleden is Johnas van Lammeren van de Partij voor de Dieren. „Er wordt structureel gekapt”, zegt hij. „Het valt mij al jaren op. En elke keer is wel weer een ander reden. Dan moet er ergens een fietspad komen, dan moet een snelweg verbreed worden. Er is geen park waar niet wordt gekapt. Steeds is de boom het slachtoffer.”

Op sociale media en bij bewonersgroepen is veel discussie over de kapwoede van het zelfbenoemde 'groenste college ooit'. Dat gaat al lang niet meer alleen over het aanzicht van de straat en de gehechtheid aan bomen. Van Lammeren: „Bomen zorgen voor verkoeling als het warm is. Dat is heel belangrijk. Als je kapt, komt er CO₂ vrij en kappen is slecht voor de gezondheid van mensen. Bomen, en ook ander groen, hebben heel veel positieve effecten op de stad. En in Amsterdam is er al een structureel groentekort. Het uitgangspunt van de gemeente zou moeten zijn dat ze, als ze plannen maken, de bomen laten staan, en dan kijken wat er

mogelijk is bij herinrichtingen en dergelijke. Op dit moment zijn we de stad aan het vermensen. Zo is bij een opknappbeurt van een park tegenwoordig belangrijker wat de zichtlijnen zijn, zodat je mooi naar een gebouw kunt kijken. En hup, daar gaan weer een paar bomen tegen de vlakte. Het betekent dat de ecologie achteruit holt.”

'Groenste college ooit' zet bijl in vele bomen in de stad

En dan is er die herplantplicht die de gemeente zich oplegt. Van Lammeren: „Wat er voor de gekapte bomen terugkomt zijn kleinere bomen. Het duurt decennia voordat die bomen hetzelfde effect hebben als de gesneuvelde bomen.” Altijd herplanten doet de gemeente niet. Wie in de wijk Elzenhagen Zuid in Noord is, ziet spandoeken van bewoners waarop staat dat er 2150 bomen zijn gekapt en er nog geen duizend voor terugkomen. Het is een zaak waar onder andere de Damesbende van Buiksloot, een groep vrouwen die plannen van de gemeente nauwgezet bijhoudt, zich in vastbijt.

Van Lammeren wordt er moedeloos van. „Ik had bij een GroenLinks-college verwacht dat het anders zou zijn, maar langzaam zijn we de stad aan het afbreken. Het gaat zo sluipend dat het stadsbestuur het niet door heeft.”

Soms worden de plannen voor de bomenkap met succes een halt toegeeroepen. Zo is bijvoorbeeld bij de aangekondigde bomenkap op de Rozen-gracht nog een groot deel van de bomen gered. „Na heel

veel politiek getouwtrek”, zegt Van Lammeren. Maar op de meeste plekken moeten bewoners lijdzaam toezien, of erger: komen ze er pas in een veel te laat stadium achter dat er ergens bomen worden gekapt.

Dat komt, zo zegt de Damesbende van Buiksloot, omdat de gemeente een kapvergunning aanvraagt bij zichzelf, ze daarna publiceert als omgevingsvergunning. Dat klopt natuurlijk niet, vinden ze. „Vroeger werden kapvergunningen nog wel gepubliceerd, maar nu heten ze omgevingsvergunningen. Dat is een benaming voor een hele reeks vergunningen, zoals ook bij

Jonge iepen op de Amsterdamse Prinsengracht. De iepen zijn geplaatst na de renovatie van de kademuur op het deel van de gracht tussen de Leidsestraat en de Spiegelstraat, maar ademen niet de sfeer uit van de Hollandse iep. FOTO'S RONALD BAKKER

3.000

In een week zijn er 3.000 handtekeningen gezet onder de petitie 'Red de bomen bij kadewand vernieuwing Amsterdam'. Het is een actie om de kap van de monumentale iepen op de Herengracht tegen te gaan

Eveline van Nierop en Patrick Baas hangen plakaten op de monumentale bomen op de Herengracht om de buurt op de hoogte te stellen van de aanstaande kap.

voorbeeld de aanvraag voor een dakkapel. Het is een hele zoektocht om de kapvergunningen daartussen uit te vissen.”

Bij de Bomenbescherming in Amsterdam vinden ze ook dat de procedures van de gemeente niet deugen. In de aanvraagfase van de vergunning kun je nooit bezwaar indienen, zegt Bart Dart van de Bomenbescherming. „Dat is het verrader-

Bomenbescherming laakt handelwijze van Amsterdam

lijke.” De organisatie biedt hulp als bewoners van bomenkap horen en het willen tegenhouden. Want veel Amsterdammers hebben geen weet van de gewoontes en procedures die de gemeente hanteert. „De gemeente komt er zo altijd mee weg.”

Ook Dart spreekt inmiddels over het 'systematisch uitdunnen van het bomenbestand' van de hoofdstad. Het is lang niet alleen het sentiment van de bewoners waardoor de Bomenbescherming in actie komt. „Bomen dragen bij aan de leefbaarheid en het welzijn van de stad. Het is de veranderende tijdgeest. Je moet een boom pas kappen als-ie overleden is of gevaarlijk wordt voor de buurt. Anders niet. De gemeente kiest voor zichzelf voor een goedkope en makkelijke werkwijze.”

Zelf wijst Dart ook nog even op de Van Swinden-

Bij de huidige opknappbeurt van het Waterlooplein zijn alle bomen gekapt, op eenje na.

in te dienen.” Een van de meest in het oog springende acties op dit moment is die van de bewoners van de Herengracht en Leliegracht. Daar gaan een hele reeks aan elegante en grachtbepalende iepen het vuil ruimen.

Volgens de gemeente

moet dat omdat er kadewerkzaamheden plaatsvinden. „Om alle werkzaamheden veilig en goed te doen moet helaas een deel van de bomen gekapt worden. Het kappen van bomen doen we natuurlijk niet graag en proberen we dan ook zo veel mogelijk te voorkomen”, zegt een woordvoerder van wethouder Sharon Dijksma. „Bij kademuren speelt vaak dat de bomen te dicht bij het water staan. Bij het vervangen van de fundering kan de boom met de huidige technieken dan niet worden behouden. Veel van de bomen op deze delen van de Heren- en Leliegracht staan minder dan 3 meter van het water. Er is 3 tot 5 meter werkruimte nodig om de bruggen en kademuren te vernieuwen. Wanneer de kademuren zijn vervangen worden er weer bomen geplant.”

Maar Patrick Baas en Eveline van Nierop zijn bewoners en inmiddels dossiervreters en vinden het niet helemaal eerlijk zoals de ge-

IVENS BELOOFT BETERSCHAP

De 'rode' wethouder wil meer groen.

AMSTERDAM • Wethouder Laurens Ivens (Groen voorziening) erkent dat afgelopen jaren het bomenhuishoudboekje van de stad niet op orde was. „Ik ben daar echt van geschrokken. Ik zag dat we allemaal mooie principes hadden, bijvoorbeeld over herplanten van bomen, maar dat gebeurde in de praktijk niet omdat het financieel niet was geregeld”, zegt hij.

De 'rode' SP-bestuurder zegt dat het kappen van bomen soms onvermijdelijk is. „Bij de herprofilering van de Rozengracht hebben we nadrukkelijk meerdere opties in de inspraak gebracht. Het denken heeft niet stilgestaan en daar is een mooie middenweg gekozen. Maar soms is het onvermijdelijk dat bomen moeten worden gekapt, bijvoorbeeld als kademuren op instorten staan als gevolg van wortelgroei die de kademuren aantast. Dan zeggen we niet: laat de boel maar instorten.”

Ivens erkent dat afgelopen jaren niet voldoende bomen werden herplant. „Dat herplanten was gewoon niet goed geregeld. In de eerste begroting die ik als wethouder Groen heb opgesteld heb 15 miljoen extra moeten uittrekken om de achterstand weg te werken. Daar was ik niet blij mee, want je ziet overal in de stad nog stompjes staan. Maar het komende plantseizoen gaan we 1500 bomen herplanten, in het daaropvolgende plantseizoen nog eens 2000. Daarnaast heb ik voor volgend jaar 26 miljoen investeringsruimte. Daarmee kunnen we dus ook flink investeren in uitbreiding van groen.”

(advertentie)

1 november - van 12.00 tot 17.00 uur

koopzondag

WOON
boulevard
volendam

www.woonboulevardvolendam.nl